

Пр. пр. № 59/2023 г.

Във Върховната административна прокуратура е образувана преписка след постъпило писмо от служебния министър на външните работи, в което е изразено притеснение от провеждането на т. нар. „Луковмарш“. Постъпили са и становища от Министерството на вътрешните работи, Държавната агенция „Национална сигурност“ и от неправителствени организации, свързани с предполагаеми рискове за нарушения на обществения ред.

Проверка е образувана по спазване на Закона за събранията, митингите и манифестациите и Закона за местното самоуправление и местната администрация, Закона за Министерството на вътрешните работи и относимите подзаконовни актове относно: забрани за провеждането на събранията, митинга или манифестацията, когато има несъмнени данни за застрашаване на обществения ред в съответното населено място; опазване на обществения ред, като за осигуряването му са издадени писмени заповеди, задължителни за началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи; защита на правата и свободите на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна безопасност и защита на населението; охранителна дейност; превантивна дейност – дейност по предотвратяване и пресичане на престъпления и други правонарушения, която се осъществява чрез индивидуална и обща превенция.

В съответствие с правомощията си и на основание на чл. 145, ал. 1, т. 6 ЗСВ, Върховната административна прокуратура сезира министъра на вътрешните работи и кмета на Столичната община, в рамките на тяхната компетентност, да предприемат мерки за спазване на приложимите нормативни предписания, с цел опазване на обществения ред и защита на правата на гражданите в случаи на възникнала опасност по време на т. нар. „Луковмарш“.

С оглед гореизложеното и в съответствие с правомощията си, ВАП сезира компетентните органи да предприемат мерки за недопускане на нарушаване на обществения ред и в защита на правата на гражданите във връзка с мероприятиято.

Пр. пр. № 61/2023 г.

Преписката е образувана във Върховната административна прокуратура по сигнал, в който се съдържат твърдения за незаконосъобразност на заповед на министъра на околната среда и водите, с искане тя да бъде оспорена по реда на АПК пред Върховния административен съд.

Със заповед на министъра на околната среда и водите от 22.11.2022 г. е актуализирана площта на защитената местност „Клептуза“ в землището на гр. Велинград от 3440 дка на 4048, 415 дка. Визираната заповед е издадена по облекчената процедура по чл. 42, ал. 6, вр. ал. 5 от Закона за защитените територии (ЗЗТ). Този ред се прилага, когато не се променят определените граници на защитената територия. В случая обаче, след като се увеличава площта на защитената местност, неминуемо се коригират границите ѝ.

В хода на работата по преписката от ВАП е установено, че при издаването на заповедта на министъра на околната среда и водите са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствени правила, допуснато е противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона.

Предвид гореизложеното и в съответствие със своите правомощия да следи за спазване на законността по Конституцията и АПК, прокурор от ВАП е внесъл протест във Върховния административен съд (ВАС) с искане за отмяна на акта на министъра на околната среда и водите.

С Определение № 2679/14.03.2023 г., постановено по адм. дело № 2185/2023 г. на Върховния административен съд, делото е изпратено по подсъдност на Административния съд – Пазарджик. Образувано е адм. дело № 434/2023 г., по описа на АС – Пазарджик, което към края на отчетния период не е приключило.

Пр. пр. № 130/2023 г.

Преписката е образувана по повод сигнал с отправено искане за проверка дали всички аптеки от аптечната мрежа и респ. всички пациенти имат еднакъв достъп до животоподдържащи медикаменти.

След преценка на относимата законова регламентация, на основание чл. 145, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт, е сезиран по компетентност министъра на здравеопазването, в правомощията на който, чрез Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ), е упражняването на контрол по проблемите на лекарствените продукти, лекарствената политика и достъпа на населението от цялата страна до лекарства.

В изпълнение на прокурорския акт, ВАП е уведомена за предприетите действия и констатациите от извършената проверка на ИАЛ.

Пр. пр. № 167/2023 г.

Преписката във ВАП е образувана по повод постъпили по компетентност от главния прокурор на Република България материали (вкл. писмо от служебния министър на вътрешните работи), в които се съдържа обширна информация относно актуалното състояние на пътищата в страната и установените многобройни нарушения при тяхното изграждане и поддържане.

Посоченото ангажира намеса на прокуратурата по реда на надзора за законност, с цел набелязване на мерки от страна на контролните органи за ограничаване на последствията, тъй като отклонения от изискванията за изграждането и поддържането на пътищата, включително на пътните принадлежности от рода на пътни знаци (сигнализация), маркировка и т. н., може да имат за резултат тежки последици за живота и здравето на хората.

Предвид ръководните правомощия и задължения по чл. 19б, чл. 20, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата (ЗП), чл. 3 от Устройствения правилник на Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“ (ДАБДП) и др., на основание чл. 145, ал. 1, т. 6 ЗСВ, е ангажиран председателят на ДАБДП, с оглед преценка за предприемане на всички законоустановени действия, с цел осигуряване на необходимите условия за непрекъснато и безопасно движение по пътната мрежа в страната.

От председателя на ДАБДП е предоставен подробен доклад, съдържащ анализ на актуалното състояние на пътищата в страната, нарушения при тяхното изграждане и поддържане, констатации за повтарящи се грешки от страна на Агенцията „Пътна инфраструктура“ и преценка, за необходимостта от предприемане на мерки и решения за осигуряване на необходимите условия за непрекъснато и безопасно движение по пътната мрежа в страната, както и необходимостта от по-ефективно изразходване на бюджетни средства в разглежданата сфера.

За описаните констатации, в съответствие с предоставените му законови правомощия, надлежно е уведомен министърът на регионалното развитие и благоустройството.

Пр. пр. № 177/2023 г.

Във ВАП е образувана преписка по повод сигнал, изпратен от Омбудсмана на Р България, във връзка с проведено журналистическо разследване. В него са изложени твърдения за нарушени права на пациенти с онкологични заболявания и компрометиране на тяхното лечение. Акцентира се върху обстоятелството, че прилагането на скъпоструващ лекарствен продукт на пациент и заплащането му от Националната

здравноосигурителна каса (НЗОК) може бъде отчетено повече от един път в системата за верификация на лекарствата, без това да бъде проследено и да последва реакция от контролните органи.

На основание чл. 145, ал. 1, т. 6 ЗСВ, преписката е изпратена на министъра на здравеопазването, с отправено предложение да бъдат предприети необходимите организационни действия и мерки за контрол на лекарствените продукти, с оглед недопускане на поставяне в риск живота и здравето на болните, както и опазване на живота и здравето на населението.

В получен отговор от министъра на здравеопазването е посочено, че в периода от 2020 г. до 2023 г. са били извършени приблизително 2100 проверки на търговци на едро и дребно, както и на болнични аптеки. За установените несъответствия относно изпълнението на Делегиран регламент (ЕС) 2016/161, от ИАЛ са наложени над 300 принудителни административни мерки и са образувани около 20 административнонаказателни производства.

Изпълнени са изцяло целите по реда на надзора за законност, ангажиращи компетентността на съответните органи.

Материали от преписката, с оглед данни за извършени престъпления от общ характер, са изпратени по компетентност на ВКП.

Пр. пр. № 217/2023 г.

Преписката е образувана по повод писмо на министъра на вътрешните работи, с което е изпратен по компетентност сигнал на омбудсмана до министър-председателя.

Сигналът е по повод жалби на граждани и събрана по тях информация за незаконосъобразни текстове на наредби на общинските съвети по издаване на карти за преференциално пътуване на хора с увреждания по чл. 99а от Закона за движение по пътищата (ЗДВП).

ВАП чрез апелативните прокуратури е указала извършването на проверки на дейността на общинските съвети и кметовете, относно нарушения на регламентацията на реда и условията за издаване на карти за преференциално паркиране на хора с увреждания по чл. 99а, § 6, т. 64 ДР на ЗДВП, Приложение към чл. 99а, ал. 1 на ЗДВП и § 1 ДР на Закона за хората с увреждания (ЗХУ).

В изпълнение на разпореждането на ВАП, от териториалните прокуратури са изготвени 18 протеста и 54 предложения по ЗСВ, като е продължила работата по преписки, за изготвяне на още 5 протеста и 7 предложения.

За получените резултати са уведомени министърът на вътрешните работи и омбудсманът на Р България.

Пр. пр. № 299/2023 г.

Преписката е образувана по повод постъпил сигнал от РП – Стара Загора за това, че за периода 01.01.2018 г. – 12.02.2023 г. в участъка на жп линията Змейово – Стара Загора, попадащ в чертите на града, са възникнали 7 произшествия с хора. В хода на разследването по наблюдавано от РП – Стара Загора досъдебно производство по повод случай на 21.08.2022 г. е установено, че жп линията в участъка не е безопасна. В района се намира училище, поради което ежедневно десетки ученици пресичат жп линията, което представлява опасност за възникване на инциденти.

Съгласно нормативната уредба – чл. 10, т. 2 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ), Националната компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ) има задължения да обезопасява жп съоръженията, при спазване изискванията за безопасност. Съгласно чл. 116 ЗЖТ, Изпълнителната агенция „Железопътна администрация“ (ИАЖА) е органът, който упражнява контрол по изграждането, ремонта, поддръжката и експлоатацията на железопътната инфраструктура и безопасността на движението. Ето защо сигналът е изпратен на ИАЖА, за преценка за предприемане на действия от тяхната компетентност

за подобряване на безопасността на движението в посочения участък на жп линията.

Предложението на ВАП е уважено и ИАЖА уведомява, че е изискала от НКЖИ становище по изграждане на трудно преодолима или шумоизолираща ограда по жп линията в района на гр. Стара Загора. От получената информация е видно, че при предстоящи модернизации на жп линията ще бъдат предвидени и изградени обезопасителни огради, шумозащитни стени и пресичания на две нива.

Целта на проверката е привеждане на въпросния участък в безопасно състояние, с цел недопускане на увреждане на живота и здравето на хората.

Пр. пр. № 321/2023 г.

Преписката е образувана във Върховната административна прокуратура по повод получени материали от Върховната касационна прокуратура, след извършени проверки от апелативните прокуратури в страната относно системни, комплексни проблеми, свързани с горския фонд в Република България.

Въз основа на анализа на съдържащата се информация и направените изводи в постъпилите справки (доклади) от апелативните райони, в национален мащаб се очертават особености на процесуалната дейност, свързана с веществените доказателства – транспортиране, съхранение в специализирани складове на съответното горско стопанство. Това се отнася и за иззетите МПС, които не притежават изискуемите за собственост и движение по пътищата документи.

Констатираните проблеми във връзка със съхранението на незаконно добития дървен материал, подробно анализирани в хода на работата по преписката, както и на основание чл. 107 и сл. АПК, вр. с чл. 145, ал. 1, т. 6 ЗСВ, са дали повод ВАП да сезира министъра на земеделието и храните за преценка за предприемане на необходимите действия за усъвършенстване на организацията и дейността на всички структури в Министерството на земеделието, свързани с националната политика в областта на горското стопанство, и в рамките на техните компетенции да бъдат разработени и организирани съответни общи и самостоятелни мерки за прилагане на законовите разпоредби, с цел бързото и всеобхватно установяване на престъпленията по чл. 235 от Наказателния кодекс и ограничаване на неблагоприятните последици за държавата от тях и съответно наказване на виновните.

Предложението на ВАП е уважено, като в изпратен отговор от Министерството на земеделието и храните уведомяват за предприетите действия по организацията и дейността на всички структури в Министерството, свързани с националната политика в областта на горското стопанство, както и конкретните общи и самостоятелни мерки за прилагане на законовите разпоредби, с цел бързото и всеобхватно установяване на престъпленията по чл. 235 от Наказателния кодекс.

Пр. пр. № 405/2023 г.

Във Върховната административна прокуратура, в отдел НЗ е образувана преписка по повод публикации в средствата за масово осведомяване за възникнали проблеми, свързани с липсата на правила за „диво къмпингуване“, респ. неиздаването на наредба по чл. 10а, ал. 3 (изм. – ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК).

От ВАП е извършена проверка по реда на чл. 145, ал. 1, т. 1 ЗСВ, при която от МРРБ, МЗХ, МОСВ и от МТ е постъпила информация, от която се установява, че не е издадена визираната наредба и са предприети действия за формиране на нова междуведомствена работна група за изготвяне на проект на наредба по чл. 10а, ал. 3 ЗУЧК.

От тези констатации се установява, че към настоящия момент не е издадена наредба по чл. 10а, ал. 3 ЗУЧК, предвид изтеклия срок съгласно § 13 ЗРЗИДЗУЧК (ДВ, бр. 56 от 2019 г., в сила от 16.07.2019 г.) и обстоятелството, че въпросното правило е от публичноправен характер. От тълкуването на разпоредбата на чл. 10а, ал. 3 ЗУЧК следва

извод, че се отнася за задължителност на правната уредба, а не за приемане на съответна материя по преценка, която се извършва в сферата на оперативната самостоятелност. Това означава, че въпрос на административно усмотрение е конкретната регулация на материята, делегирана от законодателя в съответствие с нормативни разрешения от по-висок ранг.

Поради изложеното, в изпълнение на конституционния прерогатив на прокуратурата да следи за спазване на законността, в защита на държавния и обществен интерес и на основание чл. 145, ал. 1, т. 6 ЗСВ, съответните министри – на регионалното развитие и благоустройството, на земеделието и храните, на околната среда и водите и на туризма, са ангажирани, в пределите на компетентността им (чл. 5, ал. 4 УПМРРБ, чл. 3, ал. 2, т. 20 УПМЗХГ, чл. 3, ал. 4 УПМОСВ, чл. 4, т. 47 и т. 49 УПМТ), да предприемат конкретни мерки, насочени към издаване на наредба по смисъла на чл. 10а, ал. 3 ЗУЧК.

Във ВАП е постъпила информация от МРРБ, МОСВ и МТ, че със Заповед № РД-02-141076/17.10.2023 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството е създадена нова междуведомствена работна група (МРГ), чиято задача е да продължи работата по анализиране на нормативната уредба и обсъждане на предложения във връзка с изработването на проекта на наредба по чл. 10а, ал. 3 ЗУЧК. На 25.10. 2023 г. в МРРБ е проведено първото заседание на МРГ.

Предвид тези констатации може да се направи извод, че направеното предложение от ВАП, по реда на чл. 145, ал. 1, т. 6 ЗСВ, е уважено.

Целта на проверката е защита на правата на всички лица, почиващи на черноморските плажове.

Пр. пр. № 417/2023 г.

Преписката е образувана във Върховната административна прокуратура по изпратени материали по компетентност от Районната прокуратура – Варна, да се прецени необходимостта от сезиране на министъра на МРРБ относно недоброто състояние на Аспаруховия мост в гр. Варна.

От ВАП е взето предвид, че компетентност за предприемане на необходимите мерки за изготвяне и представяне на проект за извършване на ремонтни дейности на Аспаруховия мост е в правомощията на АПИ, съгласно чл. 30, ал. 3 от Закона за пътищата. Съгласно разпоредбите на чл. 21, ал. 1 и ал. 2 от Закона за пътищата, Агенцията „Пътна инфраструктура“ е към министъра на регионалното развитие и благоустройство.

Именно поради горното, на основание чл. 145, ал. 1, т. 6 ЗСВ, от ВАП е изготвено предложение до министъра на регионалното развитие и благоустройството, съгласно правомощията му по чл. 5 и чл. 6 УП на МРРБ и с оглед преценка за необходимостта от предприемане на организационни мерки, с цел привеждане в безопасно състояние на неремонтираните съоръжения на Аспаруховия мост в гр. Варна.

Предложението на ВАП е уважено и с писмо на председателя на управителния съвет на Агенцията „Пътна инфраструктура“ ВАП е уведомена, че в годишния план за 2024 г. на АПИ е предвидена подготовка и обявяване на обществена поръчка за възлагане на изработване на технически проект за основен ремонт на Аспаруховия мост в гр. Варна.

Пр. пр. № 495/2023 г.

Извършена е проверка от Върховната административна прокуратура и от Софийската градска прокуратура, в хода на която е установено следното: с нотариален акт от 23.07.1997 г. посолството на Руската федерация се признава за собственик на православния храм „Св. Николай Мирликийски Чудотворец“ и на земята, върху която е построен, въз основа на дарение на земята, строителството на църквата и правоприемство от Руското Царско Дипломатическо агентство. Открит е крепостен акт, издаден на 07.11.1898 г., за дарение на „едно празно градско място в гр. София“ от Софийското градско общинско управление на Руското Императорско Дипломатическо Агентство в

България. Посочено е, че имотът се подарява за построяване на църква. Останалите документи по нотариалното дело, въз основа на които е издаден нотариалният акт, не се съхраняват и са унищожени според информацията, предоставена от Агенцията по вписванията.

Проверката на ВАП и СГП установява още, че след множество административни и съдебни процедури, както и след освещаване на църквата при Руската Императорска Мисия на 11.11.1914 г. от Българското духовенство, в съслужене с Руското духовенство, е издадена заповед, според която министърът на външните работи и изповеданията натоварва секретар на отдел „Вероизповедания“ да предаде зданието и намиращото се в него имущество на Негово Високопреосвещенство Софийския Митрополит Стефан. Налице са и двустранни документи от 1940 г. между България и СССР относно безвъзмездно ползване на сградата на църквата от българската държава.

От събраните данни по време на проверката е видно, че по настояване на СССР България се задължава с 2/3 собствено финансиране в кратки срокове да възстанови разрушения от бомбардировки храм. Според подписано съглашение за мир, останалата 1/3 от сумата, необходима за ремонтните дейности, следва да се заплати от СССР. Документи, удостоверяващи изпълнението на задълженията от съветска страна, не са открити.

На 24.07.2015 г. до Агенцията по геодезия, картография и кадастър – София е подадено заявление за вписване на промени по партидата на сградата и поземления имот и е отразена промяна в кадастралния регистър на недвижимите имоти – а именно, че обектите са собственост на посолството на Руската федерация. Това обаче е сторено въз основа само на нотариалния акт.

Проверката на прокуратурата установява още, че приложенията към нотариалния акт, както са описани, не може да се приемат за доказателства за правоприемството, отразено като основание за правото на собственост върху земята и сградата, т.е. относно преминаването на правата между отделните държавни образувания от Руската империя в лицето на Руското Царско Дипломатическо агентство до Руската федерация в лицето на посолството ѝ.

В хода на проверката не са намерени документи или други доказателства, удостоверяващи строежа на църквата, освен гореспоменатите за възстановяването ѝ. Не са приложени и писмени доказателства за изпълнение на изискванията на чл. 29, ал. 5 ЗС, както и на чл. 21 от Виенската конвенция за дипломатическите отношения, регулиращи материята за придобиване на право на собственост от една държава на територията на друга държава.

Въз основа на изложеното, предвид законовите правомощия на министъра на регионалното развитие и благоустройството по ГПК и ЗДС, свързани с представителство по дела за недвижими имоти – държавна собственост, и с методическо ръководство при управлението и разпореждането с такива имоти, и.ф. главен прокурор сезира ресорния министър с предложение за предявяване на иск за признаване на правото на собственост на българската държава и за отмяна на издадения нотариален акт, отнасящ се до собствеността на православния храм „Св. Николай Мирликийски Чудотворец“ в гр. София.